

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת חקת

בס"ד, עש"ק פרשת חקת
ט תמוז תשע"ב – שנה ג' גליון קכ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
9:06	8:31	7:14	8:31	9:21
9:03	8:34	7:28	9:21	10:16
9:53	9:21	8:13	9:21	10:16
10:16	9:44	8:32	9:44	10:16

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

זאת חקת התורה אשר צוה יהוה לאמור דבר אל בני ישראל ויקחו אליה פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על (יט ב).

עליה על' היינו כי על' בגי' מאה, לרמז לדרשת חז"ל במסכת חגיגה (ט:): מה בין עובד אלהים לאשר לא עבדו, אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד ע"ש. וביאר מרן הבעש"ט הקדוש (בעש"ט עה"ת משפטים אות טו) שהכוונה שמכנים בלימודו האחד שהוא אלופו של עולם, ומאה לכד בגי' ס"מ, ולכן ע"י שמכנים בלימודו האחד שהוא אלופו של עולם עי"ז נעשה לימודו בלתי לשם לכדו.

וזהו אשר לא עלה עליה על' היינו שאינו לומד רק מאה פעמים, אלא לומד מאה ואחד עם אלופו של עולם, וע"י עסק התורה הוה מתקנים ומעלים כל הניצוצין קדישין, ואז יהיה התיקון השלם כמבואר ממרן האריז"ל (עץ חיים שער מ"ג ומ"ד ד"ב) וז"ל: אמנם בכל תפלה ותפלה, כפי כוונת האומרה וכפי זכות הזמן אשר אז נאמרה התפלה היא, כך מתבררין שיעור קצוב מהרפ"ח ניצוצין, עד שנמצא כי קודם שיבא משיח יכלו ויוגמרו כל הרפ"ח ניצוצין להתתקן, כביאת גואל צדק בב"א.

(רעוא דרעיון תש"ע לפ"ק)

מאשתו (עירובין י:), שע"ז נתפורו עוד ניצוצין בעולם (שער הכוונות דרושי הפסח ד"א).

והנה מבואר כאן בלקו"ת ממרן האריז"ל שמצות פרה אדומה בא לתקן רחל השכינה הקדושה, והם אלו הרפ"ח ניצוצין שנפלו ממנה עי"ש.

וזהו מרמזו כאן התורה באמרו זאת חקת התורה אשר צוה הוי"ה לאמר דבר אל בני ישראל היינו שע"י עסק התורה בקדושה וטהרה, אז ויקחו בגי' ק"ל, נתקן הק"ל שנים. אליך עה"א בגי' שם אדני' תיקון השכינה, ע"י פרה עה"א בגי' רפ"ח ניצוצי השכינה שצריכים לעלותם.

וכל זה צריך לעלותם עד אדמה בגי' נ' שערי בינה, ששם כמעוי דאימא מתבררים ומתתקנים כל הרפ"ח ניצוצין כידוע (עץ חיים שער רפ"ח ניצוצין פ"ה). ואז נעשה תמימה בגי' מלכות, אשר אין בה מום' מו"ם בגי' אלהי"ם, היינו שאז יהיה המתקת הדינים שבמלכות בשרשן כבינה, כמבואר כאן בטעמי המצוות ממרן האריז"ל עי"ש.

וכל זה נעשה ע"י עסק וקיום התורה, וזהו שכתוב כאן 'חקת התורה' וכדרשת חז"ל הנ"ל, אבל צריך להיות העסק התורה בבחינת 'אשר לא עלה

כבר עמדו המפרשים, למה אצל מצות פרה אדומה כתוב 'חקת התורה' ולא חקת הפרה. אלא משמע מזה שהתורה מרמז לנו ג"כ בענין עסק התורה, וכן דורשים כאן חז"ל (שבת פג:): עה"פ 'זאת התורה אדם כי ימות באהל' (שם יד) אין דברי תורה מתקיימין אלא במו שממית עצמו עליה.

והביאור הפשוט הוא, שהתורה בא ללמד אותנו היאך יזכה האדם לאור התורה, ולסם החיים כמאמרם ז"ל (תענית ז:): זכה נעשית לו סם חיים. והוא ע"י שילמוד התורה בקדושה וטהרה, כמו שאמרו חז"ל במסכת אבות (פ"ו מ"ו) שבמ"ח דברים התורה נקנית, ואחד מהם הוא הלומד בטהרה. וזהו שמסמך כאן המדרש (ב"ר יט ב) את הפסוק 'אמרות הוי"ה אמרות טהרות' (תהלים יב ז). ואמרו במדרש (שה"ש א יט), מה המים מטהרים את האדם מטומאה שנאמר 'זרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם' (יחזקאל לו כה), כך תורה מטהרת הטמא מטומאתו שנאמר 'אמרות ה' אמרות טהורות'.

אבל יכולים לומר יותר, שכבר נודע ממרן האריז"ל (ע"ה שער טל ד"ב) שכל עבודתנו בתורה ותפילה הוא לתקן חלקי השכינה ולעלות כל הרפ"ח ניצו"ק. וגם לתקן הק"ל שנים שפירש אדה"ר

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וַיִּפְשַׁט מֹשֶׁה אֶת אֶהָרָן אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׂ אֹתָם אֶת אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמַת אֶהָרָן שֵׁם בְּרָאשׁ הָהָר וַיֵּרֶד מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר מִן הָהָר (כ. כח).

ויעמוד ערום לפני משה ואהרן, והו אי אפשר באין פנים.

מבאר התירוץ בזה

אלא כבוד גדול חלק לו המקום היינו לאהרן. כבאן לא אמר 'עשה לו המקום במיתתו', כי כבאן לא לו עשה אלא לאלעזר, אלא שחלק כבוד לאהרן במיתתו שרואה אלעזר בנו לבוש בבגדי שכינה, והכבוד הוא במה שלבשו לאלעזר בגדי שכינה תחלה למטה. לעיל אצל אהרן לא אמר תחלה וגם לא אמר למטה, כי אצל אהרן עיקר הלבישה של בגדי שכינה, כדי שלא יהא ארון הקודש נגנוו בלא לבוש, ולכן היה תחלה ההפשט ואח"כ נתלבש בבגדי שכינה כמו שאבאר אי"ה לקמן שכן הוא ההכרח, וגם אין קפידא למטה או למעלה. אבל באלעזר בהכרח קודם שהפשיט את בגדיו נתלבש תחלה למטה בבגדי שכינה שלא יעמוד ערום.

סיכום סדר ההפשט והלבישה

מעתה סדר ההפשט והלבישה היה כך, בתחלה פשט אלעזר כל בגדיו ונשאר עומד בבגדי זיו השכינה, וזה היה כבוד גדול לאהרן שרואה את בנו במדרגה כזו, ואח"כ פשט משה את הכתונת מאהרן בדרך נס ונשאר אהרן לפי רגע בלא כתונת, ואין קפידא בזה כי היה עדיין המעיל עליו, וגם שעיקר הקפידא אלא שלא יהיה נגנוו בלא לבושיו, ואח"כ 'וילבש משה את כתונת בגדי כהונה של אהרן לאלעזר' והכתנת של זיו השכינה שהיה לבוש בו אלעזר היה רוחני, ונסתלק ממנו ונתלבש בו אהרן, ולכן אמר לעיל שמתחלה הפשיטו ואח"כ בגדי שכינה נלבישים תחתיהם, והיינו אחר שלבש לאלעזר מה שפשט מאהרן, נסתלק מאלעזר בגדי השכינה ונתלבש בו אהרן, וכן כולם על זה הסדר. ודוק היטב בדברינו, ותמצא שכל אות ואות מדויק בדברי הברייתא, לא יפול אחרינו שום דוחק, כי תהלה לאל כונתי את האמת, ולא קדמני אדם בזה.

(עשירית האיפה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

נקבר ערום. אבל זה אינו, כי ידוע מי שלובש עצמו בלבוש זה שהוא רוחני, צריך להפשיט נשמתו מגופו והגוף נשאר כגולם, ונשמתו מתלבשת עצמה בלבוש הוהר הנ"ל, אבל שיתלבש הגוף באותן הלבושים זה אי אפשר. והוה קושיית התנא, והעליונים היינו לבושים עליונים הזכים הם עליונים לעולם זכים ומאירים לעמוד בעולם עליון, והתחתונים הם תחתונים לעולם פירוש שצריך לבוש עליונים לנפשו לעולם העליון, והם עליונים לעולם ולא ישתנו לירד להתלבש בהם הגוף, והתחתונים הם תחתונים לעולם, לעולם הזה לעמוד בהם לתחיות המתים כידוע, ומעתה נפל התירוץ הנ"ל, ובוה מדויק מאוד מלת לעולם, והבן היטב.

הסבר על תירוצו של התורת כהנים

ומתוך התנא על קושייא האחד, וכי האיך היה פושט מאהרן ולבש את אלעזר. על זה מתרץ, מעשה ניסים היה שם ונקט שיכלנו להשיג זה כלל האיך ומה היה סדר ההפשט כי היה מעשה ניסים, וגם בזה תראה דוחק גדול בדברי הראשונים, והבן היטב. ועל קושייא השני מתרץ, עשה לו הקב"ה במיתתו יותר מבחיו, כי כל צדיק עושה הקב"ה מלבושים ממש מימי חייו, אשר מכל יום נעשה לבוש לצורך הנפש, ועושה לו הקב"ה במיתתו יותר מלבושים מימי חייו, כדי להלביש אותו בגדי שכינה גם לגוף, ונתגלמו הלבושים כדרך שנתגלמו הלוחות. ומעתה לא יוקשה הרי העליונים צריכין להיות עליונים לעולם, וחלילה שיתחסרו המלבושים מעולם עליון. כי 'במותו' עם מותו והבן, נעשה לו מלבושי שכינה גם לגוף הקודש, והעמידו משה על הסלע הידוע והפשיטו בגדי כהונה בדרך נס כנ"ל, ובגדי שכינה נלבישים תחתיהם.

קושיית התנא בענין לבישת אלעזר

וילבש אותם את אלעזר בנו וכי האיך וכו', הוקשה לו לתנא בסדר לבישות אלעזר, כי מסתמא לא היה ערום מקודם, בודאי היה לו לבוש בארבעה בגדי כהן הדיוט, כתנת מכנסים מצנפת אבנט. ומעתה כשיבא משה להלבישו את הכתונת כסדר, וכי האיך אלעזר יפשיט את הכתונת שלו התחתון

איתא בתורת כהנים (חקת א ו) וז"ל: 'ויעלו אל הר ההר ויפשט משה את אהרן את בגדיו וכי היאך היה משה יכול להפשיט את בגדיו כסידרן, והעליונים הן עליונים לעולם והתחתונים הן תחתונים לעולם. אלא אלו מעשה ניסים, ועשה לו הקב"ה במיתתו יותר מבחיו. והעמידו משה על הסלע והפשיטו בגדי כהונה, ובגדי שכינה נלבישים תחתיהם.

'וילבש אותם את אלעזר בנו' וכי היאך היה יכול משה להלביש את אלעזר בגדים כסידרן. אלא כבוד גדול חלק לו המקום במיתתו יותר מבחיו, שלבשו בגדי שכינה תחילה למטה, וחור משה והפשיט אהרן את הבגדים כסידרן והלביש את אלעזר בגדים כסידרן.

ביאור התרי תמיהות

וביאר רבינו בספח"ק עשירית האיפה וז"ל: סמכתי בעורתו להאיר עיני בעזר המאיר עיני חשכים, וזה החלי. כי יש בפסוק זה תרי תמיהות, אחד. וכי אפשר שהאל יתברך יצוה להפשיט את אהרן את בגדיו, וכי ח"ו ארון הקודש יהיה נגנו ונקבר ערום, זה לא יעלה על הדעת. ועוד, דמשמע שהיה פושט מלבוש אחד מאהרן ולבוש לאלעזר, וזה אי אפשר. וכן פירש בזה הרב זית רענן וזה לשונו. בקראי משמע שתיכף שהפשיט בגד אחד מאהרן הלבישו לאלעזר, וא"כ קשה שהרי פשט בגד עליון תחלה, ואלעזר צריך ללבוש בגד תחתון תחלה עכ"ל. הרי כאן תרי תמיהות דדכירי אינשי. אחד, וכי האיך היה משה יכול להפשיט את בגדיו כסידרן, כסידרן הנאות לפי הצורך הלבשה לאלעזר, וקושיא השני, באמת כל אחד ישכיל בעצמו שלא נגנוו ערום.

שולל התירוץ שהולך על חלוקת רבבן

ואם תרצה לתרץ לפי הידוע לנו (וזה"ק ח"א סו), אשר כל צדיק בחייו עושה לעצמו מלבוש מומעשה המצות, הנקרא חלוקת רבבן, מלבוש זהיר ובהיר, ויש צדיקים שזכו לפי עשה בעודם בחייהם ללבוש בלבוש זה, כד"א 'תלבש אסתר מלכות' (אסתר א) ורמזו רז"ל (מגילה יד): רוח הקודש, ותירצה לתרץ בהכרח שלבש אהרן אותן הבגדים כדי שלא יהיה

עטרת אבות

על מסכת אבות מרבתינו זי"ע

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדַעוּת. נוּחַ לְכַעֵס וְנוֹחַ לְרִיצוֹת יֵצָא שְׂכָרוֹ בְּהַפְסְדוֹ (אבות פ"ה מ"א)

למעלה, בעד זה שכוּעס עליו, שיתמלא השם יתברך כל משאלותיו למוֹבָה, בזה יצא הפסדו של כעס בשכרו שהשם יתברך נותן לו בעד זה, שמנהיג בני ביתו ביראה וממתיק כל הדינים, ועוד כשכוּעס מעט על חבירו שעשה לו רעה בדעה מיושבת ונת, יצא התרעומת שיש לו על חבירו מלבו ונמחה מלבו.

(נוצר חסד מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

בסבלנות בלב שמת, וסימן 'לב שמתה' מספר 'שכינה', שמשורה שכינתו יתברך על האדם. ולכן הפירוש נוּחַ לְכַעֵס שהוא נח בדעתו [כ]שהוא כועס, כי בשעת כעסו אין דעתו מטרופת עליו, ואינו מראה אלא פנים של כעס, כגון למירמי אמתא אינישי ביתא (שבת קה:), או להמתיק דינים מאיזה איש, ולכעוס על אויבי השם, והכל בדעת נוחה ומיושבת, שהוא עצמו בעת כעסו נוּחַ לְרִיצוֹת

נוח לכעוס דע שהכעס הוא משרה על האדם רוח הטומאה, כמו שהשמחה היה משרה על הנביאים רוח הקודש (שבת ל:), ולכן היה לפנייהם נבל ותוף וכנור להמשיך רוח הקודש שהוא ממקום השמחה והרחבות הדעת, כן הכעס הוא להיפוך מסוגל להשרות רוח טומאה רוח נכפה, ועל כל פנים בהקפדה יוצא ונסתלק רוח קדושה, ולכן צריך להיות ארך אפים ורוחב לב שמת לסבול הכל

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

דין תפילין בבית המרחץ. סימן מה

עומדת בבית המרחץ, שהרי הוא חפירה בפני עצמה במחיצות², אבל הבית דינו כמרחץ ממש, כי עיקר איסור המרחץ מחמת שעומדין שם ערומים:

א. בית הטבילה שעומד שם המקוה ובני אדם עומדים שם ערומים, דינו כבית המרחץ לכל דבר³, אבל במקוה עצמה ששם עומדים תמיד מכוסה במים יכול לקרוא שמע ולברך כל הברכות שם, אפילו המקוה

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

רבינו נקט כטעם הסוברים דאיסורא דמרחץ הוא משום שעומדים שם ערומים, כמש"כ - 'ובני אדם עומדים שם ערומים', דדוקא אז 'דינו כבית המרחץ לכל דבר', וכן בסוף הסעיף שכתב 'אבל הבית דינו כמרחץ ממש, כי עיקר איסור המרחץ מחמת שעומדין שם ערומים'. והוא כפשטות לשון הברייתא שם בשבת, שנקט בכל מהלך הברייתא מקום שבני אדם עומדין לבושי, מקום שבני אדם עומדים ערומים ולבושי, מקום שבני אדם עומדין ערומים. וכל לשון הש"ע המובא לעיל וכן לקמן (סימן פד ס"א), וכל בירושלמי (ברכות פ"ב ה"ג).

ב. בדין המקוה עצמה, כתב רבינו להלן (סימן פד ס"א) - מקוה עומדת במרחץ, מותר לקרות שמע ולברך וללמוד שם כל דברי קדושה, שהרי יש לה מחיצות בפני עצמה, ואין אדם עומד שם ערום אלא מכוסה במים, ומיא לא מבטלי מחיצות, עכ"ל. מש"כ 'ומיא לא מבטלי מחיצות', הוא כדאיתא בגמ' שבת (ק.) - בור ברשות הרבים עמוקה עשרה ורחבה ארבעה, מלאה מים וזרק לתוכה [פרש"י - מרשות הרבים מידי דנייחא, כגון אבן או מים] חייב [ולא אמרינן כיון דמלא הוא לא הוי רשות היחיד, דמבטל להו מחיצות], מלאה פירות וזרק לתוכה פטור [דבטיל מחיצות כאילו מלאוה עפר], מאי טעמא מים לא מבטלי מחיצתא, פירות מבטלי מחיצתא. וכן פסק הרמב"ם (פ"ד משבת הכ"ג). הרי מהכא למד רבינו לדין מקוה שיש לה מחיצות בפני עצמה, ומי המקוה לא מבטלי מחיצתא, והוא רשות בפני עצמה.

הפ"ג (א"א סק"ב) מסתפק בזה וכתב - ודע שאני נסתפקתי במקוה שעושיין תוך המרחץ ממש אעפ"י שבנוי הוא וחלוק רשות לעצמה, מ"מ נפיש הבלא גם שם שהבית יתמלא עשן וזוהמא, א"כ איך מברכין שם הנשים ברכה וכמרחץ דיינינן לה, דהמקוה עומד תוך המרחץ ממש כאמור, עכ"ל. בראשית דבריו הסכים שהמקוה חלוק רשות לעצמה, וספיקו בא מחמת שלמד גם למ"ד דאיסור מרחץ משום זוהמא הוא, אמנם לרבינו שנקט רק כמ"ד משום שעומדים שם ערומים לית ספיקא בזה.

ויש להוסיף עוד מש"כ רבינו לקמן (סימן עד ס"א) - אם עומד במים צלולים אם לבו חוץ למים הוה הפסק, אם לבו בתוך המים יכול להפסיק ולחבק בזרועותיו תחת לבו והוה הפסק וצניעות, ע"כ. ויבואר שם.

א. דין בית המרחץ מובא בגמ' שבת (י.) - מיתבי, הנכנס לבית המרחץ, [פרש"י - מרחצאות שלהן שלשה חדרים היו לו, פנימי להזיע ולהשתטף, אמצעי שיורד לתוכו מן המרחץ ולובש חלוקו ויוצא לחיצון, וגומר לבישתו ונח שם שעה מיגיעת המרחץ], מקום שבני אדם עומדין לבושי, יש שם מקרא [קריאת שמע] ותפלה, ואין צריך לומר שאילת שלום, ומניח תפילין ואין צריך לומר שאינו חולץ. מקום שבני אדם עומדים ערומים ולבושי [אמצעי שיוצא בו ערום, וממהר לכסות את עצמו ויוצא לחיצון], יש שם שאילת שלום, ואין שם מקרא ותפלה, ואינו חולץ תפילין, ואינו מניח לכתחלה. מקום שבני אדם עומדין ערומים [פנימי], אין שם שאילת שלום, ואין צריך לומר מקרא ותפלה, וחולץ תפילין ואין צריך לומר שאינו מניח. ובש"ע (ס"ב) כתב - בבית המרחץ, בית החיצון שכל העומדים בו הם לבושים, יכולין להניח שם תפילין לכתחלה. ובבית האמצעי, שמקצת בני אדם עומדים שם לבושים ומקצתן ערומים, אינו יכול להניחם לכתחלה, ואם היו בראשו אינו צריך לחלצן. ובבית הפנימי שכל העומדים שם ערומים, אפילו היו בראשו, צריך לחלצן. ועיין בש"ע (סימן פד ס"א) לענין ק"ש.

ובדין בית הטבילה, כתב הכסף משנה (פ"ג מק"ש ה"ג) - כתב ה"ר מנוח, ואיכא דאמרי דכיון דאיסור מרחץ מפני שעומדים שם ערומים, ה"ה להני מקוואות שטובלות בהם וכו', אסור לברך או לקרות בתוכו. ולא מסתבר, דעיקר איסור המרחץ אינו אלא משום איסור זוהמא והבלא דאית ביה, על ידי שתשימו בחמין, אבל הני מקוואות שהמים שלהם צוננים, ליכא זוהמא ומותר, וצ"ע דהא לענין מזוזה בית הטבילה כבית המרחץ, עכ"ל. עיין במאירי בשבת שם שהביא ב' הדעות לאיסור מרחץ, אי מפני שעומדים שם ערומים, או משום איסור זוהמא והבלא דאית ביה, ע"ש.

המ"א (סק"ב) מביא ראיה להתיר במקוואות במים צוננים, מש"ע (י"ד סימן ר' ס"א) דמברכות במקוה לפני טבילתו, והא דפטורה בית הטבילה ממזוזה היינו טעמא, משום דאסור לעמוד בפני השם ערום, וכשאינו שם אדם ערום מותר לברך שם, דדוקא במרחץ החמירו אעפ"י שאין שם אדם ע"ש. אמנם ה"ז (סימן פד סק"ב) כתב דמקוה דינה ממש כחדר אמצעי של מרחץ ואסור לברך שם שום ברכה ולכן פטורה גם ממזוזה, רק ברכת הטבילה מברכות וכו' שם לפי שהן מוכרחות לברך אותה שם, וה"ל כדעבד שמונת בחדר אמצעי של מרחץ כמו שאין צריך לחלוצן שם תפילין שלבוש בהן כבר דה"ל דיעבד. וע"ע במשנ"ב (סק"ה).

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

זאת התורה אדם פי ימות (י"ד)

וכששמע רבינו דודו הדבר הזה, קם מלא קומתו בעת סעודה ראשונה של שבת קודש, ואמר לו בפיו הקדוש בזה הלשון: בני אייזיק לעב, נשבע אני בדיקנא שלי, אז איך וועל נישט ארוים גיין מזה העולם, כיו דיא וועסט זיין א בלי מחויק ברכה, אין וועסט נעמין מיין תורה, אין דיא וועסט מתפשט זיין בכל העולם כולו [אני לא יסתלק מהעולם הזה, עד שתהיה כלי מחויק ברכה, ותקח את תורתו ותפרסם אותו בכל העולם כולו].

להם מעט לחם. ולא היה לאמי הצדקנית תח"א פילו שתי נרות להדליק נר של שבת.

וכששמע רבינו דודי מוידיתשוב זאת, מיד אחר שבת קיבץ כל הקהל מוידיתשוב, ואמר להם שאממור"ר יהיה עליהם ראב"ד לפסוק להם כל דין תורה, וכל השאלות שיהיו להם הכל יהיו תחת ידו, ועבור זה יתנו לו הקהל פרנסה כפי הצטרכותו.

ובתוך הימים הללו, היה לאממור"ר ולה"ה חלישות דעת גדול, מאיש אחד מוידיתשוב.

כותב רבינו הנה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע בהקדמתו על ספה"ק זוהר חי וז"ל: והיה [אביו רבינו הנה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זי"ע] דר בעיר פינטשוב לערך ארבעה או חמשה שנים רצופים, ואחר כך גזר עליו רבו מובהק רבינו איש אלקים קדוש מו"ה צבי מוידיתשוב, שיקבע דירתו בעיר זידיטשוב, כי אהב אותו יותר מבניו ומכל התלמידים שלו. וישב בעיר זידיטשוב כמה שנים בדחקת גדול, עד שבני ביתו הלכו בשוק, וצעקו בקול גדול, שירחם איזה איש עליהם ליתן

רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי עבי הירש מזידיטשוב זיע"א בן רבינו יצחק אייזיק מסאפרין זיע"א בעל הצבי לצדיק י"א תמוז תקצ"א

עובדות והנהגות שנשמעו מפי כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א. מה שקיבל מאביו רבינו הגה"ק בעל המעשה שלום מקאמרנא זיע"א. ומזקינו רבינו הגה"ק בעל הפרי חיים מקאמרנא זיע"א

בשפתי צדיקים תתברך

כשביקר דו"ז הגה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א, בצל הרה"ק רבי ברוך ממעזיבו זצ"ל נכד רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א, הפליג רבי ברוך מאוד את גדלות דו"ז ואמר עליו תלמיד המחכים את רבו, גם שאל אותו על מה אין רבו החוזה הקדוש רבי יעקב יצחק מלובלין זיע"א עוסק הרבה כמוהו בתורת הנסתר, ענה לו דו"ז שאם רבי הלובלינער היה כל ימיו ועתותיו עוסק רק בתורת הנסתר, היה יכול לשרוף העולם מהבל פיו.

ליל ניטל

שמעתי מזקני הגה"ק בעל הפרי חיים מקאמרנא זיע"א, שאמר לו ש"ב הרה"ק רבי חיים אלעזר ממונקאטש זצ"ל בעל המנחת אלעזר, שמה שהובא בספר רגל ישרה (סוף אות י'), מזקיני הרה"ק רבי צבי אלימלך מזיניב זצ"ל בעל הבני יששכר, בזה הלשון: וכבר שמענו ממגידי אמת, שאירע מעשיות כמה פעמים בליל נטילתו ועקירתו מן העולם, שמנהג כל ישראל שלא ללמוד תורה, ואירע לאנשים שלמדו, שבא כלב לבתיהם, והמשכילים יבינו שורשו ומנהג ישראל תורה היא עכ"ל, שכונתו הוא על רבו דו"ז בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א שפעם אחת ששכח שהוא ליל ניטל ועסק בתורה כדרכו, ואירע לו המעשה הנ"ל.

התרת עגונה

פעם אחת הגיע אל דו"ז רבינו הגה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א, אשה שבעלה ברח ממנה ונשארה עגונה זה כמה שנים, ובכתה בדמעות שלישי לפני דו"ז על דבר עיגונה, שאל אותה דו"ז האם בעליך יש לו פאות קטנות ומסולסלות, ואמרה הן, אמר לה דו"ז אי"כ סעי לכפר זה וזה, הוא נמצא בתוך מחנה צבא אחד ותבקש ממנו שיתן לך גט, וכן היה.

בצל המגיד מקו'ניץ

שמעתי מזקני הגה"ק בעל הפרי חיים מקאמרנא זיע"א, כידוע היה דו"ז רבינו הגה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א מגדולי תלמידי רבינו הרה"ק רבי יעקב יצחק הורוויץ זיע"א החוזה מלובלין, ולא היה נוסע לצדיקים אחרים שהיה חושש מקפידת רבו הלובלינער, משא"כ אחיו דו"ז רבינו הגה"ק רבי משה

מסאמבור זיע"א בעל התפלה למשה, אע"פ שהיה גם כן תלמיד הלובלינער, היה דרכו לנסוע מפעם לפעם, אל רבינו הרה"ק רבי ישראל המגיד מקו'ניץ זיע"א בעל עבודת ישראל, ורבי משה היה מפציר הרבה את אחיו הגדול מוהרצ"ה, שישע עמו לפחות על פעם אחת על שבת קודש לקאו'ניץ, אחר רוב הפצרות גמר בדעתו דו"ז המהרצ"ה, לילך ולישאול רשות מרבו הלובלינער, ונתן לו רשות, במשך כל השבוע הכינו שני אחים הקדושים את עצמם בהכנה עילאה, לכבוד השבת קודש שישבתו בצל המגיד מקאו'ניץ, ביום השישי בהיות הבוקר יצאו שני אחים הקדושים יחד, בעגלה אחת אל עבר העיר קאו'ניץ, רבי משה שהיה בימי עלומיו סוחר והיה יודע שפת המדינה ישב מלמעלה על יד בעל העגלה, ודיברו שניהם יחד במשך כל הדרך, ומהרצ"ה ישב למטה בתוך העגלה, אחוז בשרעפי קודש מייחד יחודים כדרכו בקודש, הדרך לקו'ניץ היה מפוצל לשני דרכים, אחד הוא דרך המלך, ואחד היה דרך היער שהוא קרוב יותר בכחצי שעה, כשהגיעו לפרשת הדרכים הנ"ל, שאל הבעל עגלה את רבי משה באיזה דרך יסעו, וענה לו כי הזמן מאוחר ומתקרב זמן כניסת השבת ע"כ יסע דרך היער שהוא יותר קצר, כשנכנס הבעל עגלה בתוך היער ראה שטועה הוא בדרך ואינו יודע דרך מוצא היער, ואמר לרבי משה הנה כבר עשרים שנה שנוסע אני על הדרך הזה ואף אחד מן הפעמים לא טעיתי, ועכשיו רואה אני שאין אני יודע הדרך והמבוא לצאת מן היער, כשראה רבי משה כי הנה כבר פנה היום, וסמוך לשבת קודש, פנה אל אחיו המהרצ"ה ואמר לו, אחי אחי הפסק לרגע קט מיחודיך, וראה מה לעשות כדי שנצא מן היער, ונגיע למחוז חפצינו לחיים ולשלום, עמד מהרצ"ה מדביקתו, ואמר משיביע אני עליך שרו של יער שתוציאני מן היער הזה לחיים ולשלום ובמהרה, באותו רגע צעק בעל עגלה קו'ניץ, שהגיע אל עבר שערי היער קו'ניץ, כשבאו לקו'ניץ והשבת פרשה כנפיה, ואנשי היער הלכו להתפלל תפלת מנחה וקבלת שבת, בבית המדרש של המגיד, האחים הקדושים נכנסו גם כן מיד לבית המדרש לקבל שלום מאת המגיד, ובהיות שרבי משה היה מבאי בית המגיד, ע"כ נתנו לו להיכנס ראשונה לקבלת שלום, ואחר כך ניגש אחיו הגדול המהרצ"ה, כשנכנס המהרצ"ה פנה המגיד לרבי משה ושאלו מי הוא האברך הזה, ענה לו זה

הוא אחי הגדול, שאל המגיד את מוהרצ"ה, מה מעשיך ומה מלאכתך, ענה לו שיש לו אלטע מאמע (אם זקנה) און זי האט א קוה (עגל), איך געב איהר האי (תבן), גיט זי מילאך (חלב), כששמע זאת המגיד נעמד ממקומו ואמר זענט איהר דאהך הרבי זעצט זיך (הרי אתם מנהיג בישראל שב על ידי), והמתיקו שניהם יחד סוד ודיברו ביניהם דברים העומדים ברומו של עולם, ורבי משה שעמד על ידו, אמר לא זכיתי להבין דבר אחד ממה שדיברו שני הצדיקים ביחד, ומאז כשבאו לקו'ניץ היה מוהרצ"ה נכנס מקודם, וגם רבי משה קיבל מאז מרות מאחיו הגדול וקיבלו לרבו מובהק.

היחוד והיראה

פעם שבת דו"ז רבינו הגה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א, בעיר מונקאטש, באותו הזמן היה הרה"ק רבי צבי אלימלך מזיניב זצ"ל בעל הבני יששכר אב"ד העיר, אחר השבת כשנסע דו"ז לעיר הסמוכה ווירסקי, שלח האב"ד לבנו הגדול הרה"ק רבי אלעזר מלאנצוטה זצ"ל ללוותו, כי הוא היה חולה ולא היה בקו הבריאות, אחר שנפרד אמר דו"ז לרבי אלעזר, שחידש על הדרך ממונקאטש עד ווירסקי, יחודים חדשים כמספר עלי עצי היערות בין שני הערים, כשחזר רבי אלעזר לאביו סיפר לו מה שאמר לו דו"ז, אמר לו אביו בעל הבני יששכר שזה כולו אלקות.

מרא דאתרא דכל העולם

פעם אחת העביר דו"ז רבינו הגה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א, שוחט מכפר אחד שהיה שייך לגלילות רבנות בעלזא, נכנס הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זצ"ל אצל אביו הרה"ק בעל השר שלום מבעלזא זצ"ל היתכן כזאת שיעביר רב אחר שאינו מרא דאתרא של היער את השוחט, ענה לו אביו השר שלום שדו"ז בעל הצבי לצדיק הוא המרא דאתרא של כל העולם.

מנהגי ימים נוראים

דו"ז רבינו הרה"ק בעל הצבי לצדיק מזידיטשוב זיע"א לא אמר קודם התקיעות הפסוקים שבר"ת קרי"ע שט"ן. וכן היה אומר זכרנו ל"חיים בפתח, שפתח הוא חכמה, וחכמה ר"ת כ"לום ח"סר מ"בית ה"מלך, והבן.